

PLA DE COHESIÓ AMBIENTAL (PCA)

ESCOLA D'OLVAN
Comissió Ambiental
Curs 2009/2010

ÍNDEX

Presentació del PCA de l'Escola d'Olvan	3
A. EIXOS I OBJECTIUS D'AMBIENTALITZACIÓ	4
1. CULTURA DE CENTRE	4
1A. IMPLICACIÓ EN L' ENTORN	4
-Línies estratègiques sobre l'Àmbit de la vida al centre	
*Relació de l'escola amb l'entorn proper	4
-Objectius	
-Programes d'acció	
*Conexió de l' escola amb la societat	4
-Objectius	
-Programes d'acció	
1B. ORGANITZACIÓ DINS L' ESCOLA	5
-Línies estratègiques sobre l'Àmbit de la vida al centre	
*Estructura organitzativa	5
-Objectius	
-Programes d'acció	
*Gestió econòmica	6
-Objectius	
-Programes d'acció	
1C. PARTICIPACIÓ DINS L' ESCOLA	7
-Línies estratègiques sobre Clima escolar	
*Relació i participació de monitors/es i cuinera	7
-Objectius	
-Programes d'acció	
*Relació i participació de l' alumnat	7
-Objectius	
-Programes d'acció	
*Relació i participació de l' equip de mestres	8
-Objectius	
-Programes d'acció	
*Relació i participació de les famílies	8
-Objectius	
-Programes d'acció	
2. GESTIÓ SOSTENIBLE	10
2A. ÚS DE RECURSOS A L'AULA	10
-Línies estratègiques sobre Ús de recursos a l'aula	
-Objectius	
-Programes d'acció	
2B. ÚS DE RECURSOS A L' ESCOLA	11
-Línies estratègiques sobre Edifici escolar	
-Objectius	
-Programes d'acció	
2C. MENJADOR	13
-Línies estratègiques sobre Cuina, menjador	

-Objectius	
-Programes d'acció	
2D. VOLTANTS DEL CENTRE, PATI I HORT ESCOLAR	13
-Línies estratègiques sobre Voltants del centre, patis i hort escolar	
-Objectius	
-Programes d'acció	
3. CURRÍCULUM	14
3A. PROGRAMACIÓ I METODOLOGIA	14
-Línies estratègiques sobre Metodologia	
-Objectius	
-Programes d'acció	
3B. RECURSOS I MATERIALS DIDÀCTICS	16
-Línies estratègiques sobre Recursos i materials didàctics	
-Objectius	
-Programes d'acció	
B. PROGRAMES D'ACCIÓ DEL CURS 2009-2010	17
C. PROGRAMES D'ACCIÓ PELS CURSOS: 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013	25

PRESENTACIÓ DEL PLA DE COHESIÓ AMBIENTAL DE L' ESCOLA D'OLVAN

En aquest document, per una banda volem definir els objectius i línies estratègiques que ens proposem per a l'ambientalització de la nostra escola i, per l'altra, concretar els programes d'acció que volem portar a terme en un futur.

Aquest Pla s'ha elaborat sobretot partint de la diagnosi i propostes fetes durant aquest mateix curs per tots els sectors de la comunitat educativa. Així mateix, hem tingut com a referent les possibles línies estratègiques o eixos d'actuació que se'ns han suggerit des de l'assessorament del programa d'Escoles Verdes.

El document té 3 parts:

*En la primera part del document, la part A, trobareu, per contextos:

- Les línies estratègiques o eixos d'actuació recomanats per l'assessorament, enumerats. Entre aquests, hi ha **marcats en gris els que ens proposem treballar específicament durant el nostre pla 2010-2013.**
- Els objectius concrets que ens proposem durant els propers cursos, per a cada àmbit d'actuació, tant els que volem continuar treballant com els que introduïm de nou; especialment hem prioritzat aquells que tenen a veure amb les accions que ja estem realitzant a l'escola però que són millorables. Igualment, hi ha marcats amb un * els que hem desestimat perquè tenim limitacions provocades per les característiques de l'edifici i/o possibilitats econòmiques de l'Ajuntament; i amb dos**, les que no hem seleccionat perquè considerem que ja s'estan realitzant positivament.
- Els títols dels programes d'acció relacionats amb cada apartat que volem continuar desenvolupant al llarg dels propers cursos (marcats amb un guionet) així com els que volem introduir de nou (marcats amb una fletxeta). Es troben diferenciats en color vermell les **propostes provinents d'alumnes** i en verd **les propostes provinents de pares/mares**

*La segona part o part B conté els les actuacions d'educació ambiental realitzades durant el període de formació, 2008-2009 i 2009-2010.

*La tercera part o part C conté els programes d'acció que pensem desenvolupar durant els cursos: 2010-2011, 2011-2012 i 2012-2013.

A. EIXOS D'ACTUACIÓ I OBJECTIUS D'AMBIENTALITZACIÓ

1. CULTURA DE CENTRE

1A. IMPLICACIÓ EN L'ENTORN

Línies estratègiques sobre l'ÀMBIT DE LA VIDA AL CENTRE:

3. Interaccionar de manera activa amb l'entorn social (proper o llunyà) essent susceptible als canvis.

RELACIÓ DE L'ESCOLA AMB L'ENTORN PROPER

Objectius

- Conèixer la realitat de l'entorn proper, per part del claustre i la direcció de l'escola i, tenir-la en compte prioritàriament en les decisions que es prenen.
- Obrir l'escola a l'entorn. Ser sensibles als canvis socials i naturals que es donen a l'entorn i que suposen canvis de plantejament al nostre centre.
- Col·laborar en les iniciatives del municipi pel que fa a campanyes de coneixement i respecte pel medi.

Programes d'acció

-Continuar portant a terme i a col·laborar en les activitats o tallers que tenen a veure amb l'educació ambiental, proposades per l'Ajuntament i el Consell Comarcal. Així doncs, ens hem afegit a fer recollida selectiva, hem participat en les activitats organitzades pel Bibliobús, en festes del poble...

-Continuar deixant els espais i equipaments de l'escola per a realitzar activitats organitzades per alguna entitat a nivell de poble: xerrades, exposicions, cinefòrums, festes...

-Continuar realitzant anualment a cada aula projectes o centres d'interès relacionats amb el coneixement de l'entorn proper.

-Continuar convidant a adults de fora de l'escola (familiars, experts...) que puguin venir a explicar-nos coneixements que volem treballar en els projectes que es porten a terme.

CONEXIÓ DE L'ESCOLA AMB LA SOCIETAT

Objectius

- Adequar l'organització i programacions del centre a les necessitats d'un alumnat ubicat en una zona rural des d'una perspectiva ambiental.
- Garantir el coneixement de l'entorn proper en l'alumnat al llarg de la seva escolarització.
- Garantir el coneixement i valoració crítica d'alguns aspectes del funcionament del món actual, més enllà de l'entorn proper.
- Promoure la difusió de bones pràctiques ambientals per a tota la comunitat i explicar la política del centre en aquestes qüestions.

Programes d'acció

-Continuar desenvolupant propostes relacionades amb el coneixement de l'entorn proper (vingudes des de l'ajuntament, del camp d'aprenentatge, del consell comarcal...)

-Continuar realitzant projectes o centres d'interès a cada aula relacionats amb la descoberta de l'entorn.

-Continuar intentant que cada curs hi hagi moments de coneixement, anàlisi i comparació de realitats diferents a la nostra i, d'altra banda, es participi en algunes iniciatives que faciliten aquesta obertura de l'escola al món: lectura i participació en l'Actual (diari comarcal), lectura i comentari de notícies de diaris, participació en projectes del Camp d'Aprenentatge, participació en el projecte d'Escoles Compromeses, programa d'Escoles Verdes.

1B. ORGANITZACIÓ DINS L'ESCOLA

Línies estratègiques sobre l'ÀMBIT DE LA VIDA AL CENTRE:

1. Implicar a tots els estaments del Centre en el Programa, millorant la coordinació i col·laboració entre ells.
2. Explicitar als documents institucionals del Centre (PEC, PCC ...) la condició d'Escola Verda.
3. Interaccionar de manera activa amb l'entorn social (proper o llunyà) essent susceptible als canvis. (també es troba en l'apartat A)
4. Elaborar nous documents, consolidar nous òrgans de decisió i disposar de temps per desenvolupar actuacions de millora. Millorar l'organització en funció de noves tasques i responsabilitats.
5. Transmetre a tota la comunitat educativa la condició d'Escola Verda.
6. Definir i combatre les deficiències del Centre.

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Objectius

- Defiïnr els trets d'identitat del Centre respecte als continguts d'Educació Ambiental
- Disposar de mesures organitzatives que permetin dedicar al professorat un temps de preparació adequat per a la implantació de millores ambientals.
- Potenciar l'organització del Centre, de manera que permeti el treball ordenat i eficaç.
- Crear espais de comunicació els quals facilitin que les famílies, alumnes i el propi centre rebin informació/formació sobre bones pràctiques ambientals i del procés d'ambientalització del centre (cartelleres, xerrades, cartes, pancartes...)
- Establir nous sistemes de comunicació entre tot el professorat per a conèixer les diferents actuacions i involucrar-los en la seva realització.
- Millorar la implicació del claustre en l'elaboració de projectes i en les decisions pedagògiques, així com en alguns aspectes importants de gestió i organització.
- Donar a conèixer bé els projectes, plans i propostes que han estat creats pel claustre, la direcció, l'Ajuntament, el comitè ambiental o l'AMPA, al Consell Escolar, com a òrgan rector de l'Escola.
- **Tenir espais de coordinació i comunicació entre l'AMPA, la direcció del centre i l'equip de monitors, per tal de buscar la màxima coherència amb el projecte educatiu en totes les activitats que es realitzin a l'escola.**

Programes d'acció

- Mantenir les reunions anuals per parlar i acordar tipus d'activitats, espais i normes de les activitats extraescolars o de menjador, entre l'AMPA, el claustre de l'escola i l'equip de menjador; per tal d'intentar transmetre uns mateixos valors i normes, dins el context escolar, dins i fora de l'horari lectiu, i poder treballar conjuntament per assolir els objectius que ens proposem dins el projecte educatiu de l'escola.

-Continuar mantenint l'espai del Mural d'escola verda, on es recull la filosofia d'escola verda del centre i algunes de les propostes que es porten a terme.

- Constituir un comitè ambiental, on hi hagi representats tots els grups de la comunitat educativa, com a òrgan amb poder de decisió que redacta i proposa, per a la seva discussió i aprovació, el programa d'acció ambiental dins el centre.
- Elaborar un Pla de Cohesió Ambiental del Centre.
- Establir que l'alumnat de 5è i 6è que participa en el comitè ambiental sigui encarregat de passar per cicles a explicar i a recollir propostes del procés d'ambientalització.
- Vetllar perquè sempre una de les monitores de menjador formi part del comitè ambiental del centre.
- **Establir espais de coordinació, línies educatives i normes conjuntes entre l'equip de mestres i l'equip de monitoratge.**
- Definir els trets d'identitat respecte als continguts d'Educació Ambiental
- Implicar els diferents estaments en l'elaboració dels documents referents al procés d'ambientalització del centre i del llistat de bones pràctiques ambientals.
- Promoure un repartiment de feines i tasques entre els membres de la comissió ambiental i de l'equip docent.
- Potenciar i planificar la coordinació entre la tasca de mestres dels diferents cicles i assegurar una coherència en les programacions.
- **Elaborar un espai en la web i un tríptic per repartir a les famílies explicant la filosofia del centre com a escola verda i un llistat de bones pràctiques ambientals que puguin aplicar-se des de tots els grups de la comunitat educativa.**
- Crear una cartellera verda a l'entrada de l'escola, per a penjar-hi informacions i propostes relacionades amb els objectius d'educació ambiental de l'escola (conscienciació, promoure accions responsables per a la sostenibilitat...)

GESTIÓ ECONÒMICA

Objectius

- Buscar recursos econòmics que garantitzin algunes sortides facilitadores de la descoberta de l'entorn no tant proper.
- Reduir el cost de la compra de material escolar a les famílies.

Programes d'acció

-Continuar demanant ajuts econòmics a l'Ajuntament del poble, a les famílies i l'AMPA de l'escola, per tal poder realitzar algunes activitats que no poden cobrir-se amb les partides enviades pel Departament d'Educació.

-Continuar utilitzant els diners de l'Ajuntament per a la realització de sortides o activitats relacionades amb el coneixement de la Cultura Catalana i l'Entorn.

-Continuar el programa de socialització de llibres.

1C. PARTICIPACIÓ DINS L'ESCOLA

Línies estratègiques sobre **CLIMA ESCOLAR**:

7. Promoure la participació de tota la Comunitat Educativa (professorat, alumnat, AMPA, monitors).
 8. Potenciar la comunicació.
 9. Millorar la relació amb els pares i les mares per un treball conjunt.
- Informar a tota la comunitat educativa del procés d'ambientalització del centre a través de diferents mitjans.

RELACIÓ I PARTICIPACIÓ DELS MONITORS O MONITORES I CUINERA

Objectius

- Implicar l'equip de monitors de menjador en la presa de decisions i l'elaboració del Projecte de Cohesió Ambiental, a través de la comissió d'escola verda.
- Continuar reflexionant i disminuint conjuntament les faltes de respecte a les persones.

Programes d'acció

- Escriure les línies d'actuació que ja estan consensuades i que es veuen positives des dels tres sectors, en coherència amb el projecte educatiu del centre, per tal que en tinguin coneixement i les facin complir tots els educadors del centre (mestres i monitors).

RELACIÓ I PARTICIPACIÓ DE L'ALUMNAT

Objectius

- Garantir espais de participació real de l'alumnat en la definició de les normes de funcionament del centre.
- Implicar l'alumnat en la decisió i elaboració de projectes de grup (d'aula i d'escola).
- **Aprendre una mica més a tractar-nos bé.**
- **Concretar unes línies de treball, cooperació i respecte per les tasques que es treballen en grup.**
- Discutir i elaborar un Pla de convivència, en el que es faci una reflexió profunda i una presa de decisions efectiva per a millorar les possibles faltes de respecte.
- Aprofundir en el treball de l'educació emocional i en els processos de mediació de conflictes que s'han començat a treballar dins les aules.

Programes d'acció

- Continuar oferint espais setmanals de conversa conjunta a cada aula; en el cas d'educació infantil, es fa la conversa a la rotllana cada dia al matí durant l'activitat del Bon dia i, a Primària, cada aula fa l'assemblea de classe un cop a la setmana.
 - En algun moment del curs continuar oferint espais a l'alumnat de reflexió, deducció i aprovació de les normes necessàries per a la bona convivència en el centre i les estratègies per aconseguir-ho.
 - Almenys un cop a principi de curs i un cop a finals, continuar realitzant assemblees conjuntes amb tots els nens i nenes de l'escola i tots els mestres, per parlar dels temes proposats per cada classe i buscar acords conjunts, especialment sobre temes de convivència i respecte.
 - Continuar decidint a l'assemblea d'escola la distribució dels espais del pati i un horari d'utilització de cadascun en funció dels interessos i necessitats dels nens/es de cada curs.
 - Continuar utilitzant freqüentment recursos i metodologies on l'alumnat pugui implicar-se i prendre algunes decisions sobre els seus aprenentatges a realitzar en l'escola: projectes, debats, taller d'experiments, racons de treball individual...
 - Continuar garantint la participació de l'alumnat en el comitè ambiental, a través dels tres representants de cicle superior.
- **No permetre, a través de la reflexió quotidiana i, si s'escau de càstigs, la reiteració d'actituds que falten al respecte per les persones, per a anar aprenent a: no cridar, no picar quan ens enfadem, demanar les coses amablement, no manar, no riure**

quan algú es fa mal, no dir secrets davant dels altres, no molestar, ajudar, compartir, escoltar les opinions dels altres i respectar-les,...

- Establir en el pla de convivència mesures que garanteixin el respecte a l'escola: educació emocional, reflexió i debat a través de les assemblees, càstigs proporcionals i correctors de les actituds negatives, xerrades-tertúlia entre famílies i mestres...
- Incloure en l'assemblea general d'escola, on participen tots els alumnes a inici i a final de curs, i les assemblees d'aula, les propostes i decisions relacionades amb els projectes d'escola, especialment, sobre aquells relacionats amb la bona convivència.
- Aplicar unes normes que impliquin el respecte i la col·laboració de tothom en les feines de grup.
- Revisar i renovar els cartells que tenim penjats sobre les actituds que afavoreixen el clima agradable i el respecte pels materials del pati: has endreçat?, aquí hi van les pilotes...

RELACIÓ I PARTICIPACIÓ DE L' EQUIP DE MESTRES

Objectius

- Continuar vetllant per a una bona acollida dels mestres nous i per a la seva integració al funcionament del centre.
- Garantir espais de comunicació entre els mestres.
- Compartir i implicar-se en els projectes de centre tot el claustre.

Programes d'acció

- Prioritzar quins temes hem de tractar a nivell de tot el claustre i quins altres s'han de treballar en altres espais; així com, buscar maneres de comunicar les tasques fetes per cadascú a la resta de claustre, que no necessitin espai-temps de reunió.
- Concretar més el desenvolupament, calendari i repartiment de tasques en les accions que s'acorden de portar a terme en claustre.

RELACIÓ I PARTICIPACIÓ DE LES FAMÍLIES

Objectius

- Vetllar per a una bona acollida a les famílies noves al centre.
- Procurar una bona comunicació amb les famílies.
- Portar a terme alguns projectes educatius del centre conjuntament amb l'AMPA.
- Vetllar per la participació de les famílies en la vida del centre.

Programes d'acció

- Continuar seguint el protocol d'acollida per les famílies noves al centre: el dia que una família ve a l'escola a formalitzar la matrícula algun membre de l'equip directiu els acompanya en una presentació-visita del centre i de l'aula on anirà el seu fill; en aquesta se'ls dóna a conèixer les característiques generals d'espais i organització i les línies generals del projecte educatiu.

- Continuar vetllant per l'acollida de l'alumne i famílies noves a l'aula on anirà: entrevista inicial amb la tutora (sobre interessos, capacitats, característiques personals de l'infant), per conèixer l'organització general i dinàmica de l'aula on anirà el seu fill abans d'iniciar les classes.

- Continuar fent una reunió general a inici de curs amb totes les famílies de l'escola, on s'expliquen aspectes organitzatius del curs i els projectes que es realitzaran a nivell d'escola i de ZER, així com es presenta tot el professorat (d'escola i de ZER). També es vol continuar fent la reunió que cada tutor/a realitza amb les famílies per a comentar

l'organització i funcionament així com les línies pedagògiques, de la seva aula en concret.

-Continuar mantenint almenys 2 entrevistes a l'any entre tutor/a i família per tal de fer conjuntament un seguiment de cada infant.

-Continuar oferint a cada família que pugui comentar qüestions puntuals, a les entrades i sortides de l'escola, o bé sol·licitar les entrevistes que creguin necessàries.

-Continuar utilitzant la llibreta viatgera (a infantil) o l'agenda (a primària) per a fer comunicacions puntuals per escrit entre família i escola.

-Continuar els projectes i activitats especials que es realitzen conjuntament o amb la col·laboració de l'AMPA: socialització de llibres, gestió del menjador, la jornada de portes obertes, St. Jordi...

-Continuar convidant a les famílies a realitzar xerrades a l'aula o a fer col·laboracions (activitats, materials...) sobre els projectes que estem realitzant.

-Mantenir l'espai de participació nou a la web de l'escola, en els quals hi ha la intenció de comunicar-se i debatre sobre algun dels projectes o temes que es treballen.

-Continuar la tasca del comitè ambiental per planificar conjuntament els diferents estaments de l'escola el programa d'acció ambiental, en el qual hi participen dues mares i un pare.

- Preguntar a les mateixes famílies en algun moment què en pensen de la seva participació a l'escola i valorar si cal millorar-la.
- Dinamitzar els espais de participació nous que s'han creat a la web de l'escola, en els quals hi ha la intenció de comunicar-se i debatre sobre algun dels projectes o temes que es treballen.
- Garantir la participació de les famílies en el Programa d'escoles verdes a través del comitè ambiental.
- Comunicar les accions relacionades amb el programa d'escola verda i potenciar la participació de les famílies en aquest.
- Fer alguna xerrada-tertúlia per a totes les famílies, a part de les reunions d'inici de curs, per tal de debatre i intercanviar experiències sobre temes educatius que els puguin interessar i coherents amb el projecte educatiu del centre.

2.GESTIÓ SOSTENIBLE

2A. ÚS DE RECURSOS A L'AULA

Línies estratègiques sobre **ÚS DE RECURSOS A L'AULA**:

10. Aconseguir un ús racional del paper.
11. Aplicar i fomentar la separació i recollida de paper.
12. Establir polítiques de compra de paper.
13. Estalvi d'aigua. Canvi d'hàbits i d'ús.
14. Realitzar millores tècniques per aconseguir un major estalvi d'aigua.
15. Aplicar la temàtica de l'aigua al centre a nivell curricular (estudis de consum, descoberta del camí de l'aigua ...).
16. Promoure l'ús de productes recarregables i d'energies alternatives.
17. Implicar l'alumnat i professorat, i del Centre en general, en la neteja i manteniment del centre.
18. Reduir la quantitat d'envasos, residus i productes tòxics.

19. Planificar de manera realista les compres de material.

Objectius

- Utilitzar només l'aigua necessària i evitar el malgastament.
- Potenciar la reducció de residus: gastar només els necessaris, buscar recipients alternatius al paper d'embolicar...
- Vetllar per a la no contaminació de les aigües: no abocar-hi residus tòxics i llençar-hi el mínim de sabó.
- Evitar l'ús de substàncies tòxiques a l'escola

Programes d'acció

- Continuant utilitzar sempre que sigui possible els fulls per les dues cares i no malgastar paper.
- Continuar aprofitant sempre que es pugui el paper reutilitzable (que només està utilitzat en part) que es troba a cada aula, per a escriure-hi o imprimir-hi quelcom que no cal que estigui escrit en paper blanc.
- Continuar el projecte de socialització de llibres.
- Continuar escrivint les llistes de menjador en paper reutilitzable.
- Continuar realitzant les correccions de treballs a l'ordinador i no imprimir-los fins que estan totalment revisats.
- Continuar evitant l'ús d'embolcalls innecessaris i/o contaminants quan s'eliminen (com l'alumini).
- Continuar conscienciant de la importància d'utilitzar l'ús de recipients (com la carmanyola) que no produeixin residus per portar l'esmorzar.
- Continuar utilitzant només el paper necessari: Intentar fer les correccions a l'ordinador, aprofitar paper reutilitzable, utilitzar robes per a les taules de projectes...
- Continuar tapant les taules temàtiques o pels projectes amb robes que es renten quan cal, ja que a part de no gastar tan paper, no s'espatlla per cada projecte.
- Continuar utilitzant una tovallola individual que es renta cada setmana, a educació infantil, i eixugamans elèctrics a primària.
- Continuar vetllant pel consum mínim d'aigua: tancar l'aixeta quan no s'està utilitzant l'aigua, aprofitar aigües poc netes (peixera...) per regar o fregar, no utilitzar el wàter com a paperera, tibar la cadena quan és necessari...
- Continuar utilitzant en la mesura que es pugui les energies renovables o que generin pocs residus: calculadores solars, piles recarregables...
 - Posar reductors a les aixetes, de manera que ragin més poc
 - Posar ampolles de plàstic a les cisternes dels WC per tal que no s'acabin d'omplir del tot cada vegada que hem tibat la cadena.
 - Utilitzar poc el sabó: només una dosi per cada cop que es renten les mans abans de menjar o de treballar, controlada pel mestre.
 - Vetllar per a que només s'utilitzi el paper higiènic necessari.
 - Intentar evitar que els wàters de vegades s'utilitzin com a papereres i recordar-ne la importància a l'alumnat.
 - **Dissenyar i elaborar cartells per tot el centre que ens recordin aquelles actituds que són respectuoses amb el medi ambient, en grups d'alumnes:** Has tibat la cadena? Has tancat l' aixeta? Ocupat / Lliure, fer un ús racional del sabó i el paper... Els canviarem de tant en tant perquè si ens acostumem a veure'ls no en fem cas.
 - **Fer un dipòsit al final de cada canalera i aprofitar l' aigua de pluja.**

2B. ÚS DE RECURSOS A L'ESCOLA

Línies estratègiques sobre **EDIFICI ESCOLAR**:

20. Modificar l'edifici escolar per adaptar-lo a criteris ambientals amb material de construcció adequat.
21. Crear un clima/sensació agradable dins l'edifici.
22. Establir un seguit de criteris sostenibles en la compra de material de millora del centre. Tenir en compte una bona planificació i un sistema de muntatge amb un mínim impacte.
23. Fer un disseny/estudi dels materials de construcció del centre.
24. Modificar a través de petites reparacions els problemes ambientals de l'edifici.
25. Implicar l'alumnat i professorat, i del Centre en general, en la neteja i manteniment del centre.
26. Controlar i disminuir la utilització de productes tòxics en la neteja.
27. Organitzar el manteniment i l'ús de l'edifici de manera racional, garantir la durabilitat del sistema i de les instal·lacions i la seguretat.
28. *Estalvi energètic. La calefacció.
29. **Estalvi energètic. Aparells elèctrics.
30. Elaborar un pla d'estalvi energètic complet.
31. Aplicar a nivell curricular aspectes reals de la situació energètica del Centre.
32. Sensibilitzar a la comunitat educativa del consum energètic del Centre i de la necessitat de canviar d'hàbits (energia, il·luminació, transport ...)
33. Considerar l'ús d'energies alternatives.
34. *Portar a terme adaptacions tècniques per reduir el consum de llum.
35. *Elaborar un pla d'estalvi en il·luminació.
36. Vetllar per una qualitat de l'aire interior canviant els hàbits de ventilació i contemplant aspectes més tècnics de millora.
37. Pla de transport: impulsar sistemes de transport alternatius i compartits entre els alumnes i treballar per la reducció de l'impacte ambiental en el transport escolar.
38. Millorar l'entorn del centre amb adaptacions del transport urbà.
39. Reduir els residus i posterior recuperació a través d'una recollida selectiva.
40. Aplicar a nivell curricular el tema dels residus.
41. Evitar la contaminació acústica. Millores en la infraestructura.
42. Estudiar la contaminació acústica i mesures correctores.

Objectius

- Continuar vetllant per una bona cura i manteniment dels espais agradables creats en el centre, amb l'implicació de tothom: plantes del pati i aules, jocs del pati...
- Continuar avançant en les polítiques de compra i ús responsable de recursos materials.
- Continuar avançant en la conscienciació i realització de recollida selectiva de residus.
- Elaborar murals significatius i comprensibles dels projectes que portem a terme a nivell de tota l'escola (escola verda, escoles compromeses...)
- Decidir i programar quin treball es portarà a terme sobre el tema de residus a cada cicle educatiu.

Programes d'acció

- Continuar revisant si hi ha materials dins el centre que puguin reutilitzar-se o reparar-se, abans de comprar-ne de nous i de produir residus innecessaris.
- Continuar evitant les impressions o fotocòpies innecessàries.
- Continuar controlant les despeses del paper i de fotocòpies i impressions.
- Continuar utilitzant paper fabricat amb un % de paper reciclat i ecològic.
- Continuar el projecte de socialització de llibres, de manera que els llibres de cada curs puguin ser reutilitzats pels alumnes dels cursos següents. Cada família paga una quota anual mínima, que serveix per comprar els llibres que cal renovar (perquè estan fets malbé, perquè no es corresponen al currículum vigent...)

- Continuar utilitzant plats, gots coberts i tovallons rentables i evitar els d'un sol ús sempre que sigui possible.
- Continuar mostrant amb l'exemple els avantatges de cuidar bé els materials (mobiliari, llibres, joguines...) i fer reflexions conjuntes o accions reparadores sempre que alguna cosa s'espantia.
- Continuar realitzant la neteja diària de les aules, lavabos i pati.
- Continuar realitzant la recollida selectiva de residus (orgànica, paper-cartró, envasos de plàstic-brick-llauna, vidre, piles, brossa), que el personal de neteja s'encarrega de portar als contenidors municipals.
- Continuar portant a la deixalleria aquells residus que no poden llençar-se en cap dels contenidors que tenim a l'escola (tònens, mobiliari, oli de la cuina...), a través de la col·laboració de la brigada de l'ajuntament o de mestres.
- Continuar emportant-se a casa les restes de l'esmorzar per a aprofitar-les, en lloc de llençar-les.
- Evitar que es llenci menjar. Si algú no es pot acabar l'esmorzar se'l guarda per a un altre moment.
- Demanar a l'ajuntament que es dediquin més hores a la neteja de l'escola, ja que amb les actuals no es donen les condicions d'higiene i ambient idònies. Convindria que, almenys setmanalment, es fes el despatx, la biblioteca, l'entrada i les tutories i, almenys un cop al mes la neteja a fons de mobiliari, prestatges, vidres, aula de racons...
- Ja que a partir d'aquest any tenim contenidors de recollida selectiva al pati, recordar sovint la seva importància als nens/es durant aquesta estona.
- A través dels nens/es, informar a les famílies sobre com poden llençar els residus de forma responsable (què fer amb els olis de cuina, del cotxe, piles...)
- Recordar, o donar a conèixer a les famílies noves, els cartells amb dibuixos fets pels nens que es van col·locar al costat dels contenidors que hi ha repartits al poble ara fa 4 anys, sobre la recollida selectiva de residus.
- Aclarir dubtes sobre on hem de llençar alguns residus. Fer un llistat sobre els tipus de residus que generem i el lloc on s'han de llençar, i fer-lo accessible a mestres i alumnes.
- Utilitzar gots i plats de plàstic dur per les festes i aniversaris. Podrem rentar-los i així reutilitzar-los.
- Fer servir el mínim els correctors de bolígraf, per la seva toxicitat.
- Intentar no utilitzar el cotxe per venir a l'escola si no vivim fora del poble, és una gran despesa energètica.
- Revisar i renovar els cartells que tenim penjats sobre les actituds que afavoreixen el clima agradable i el respecte pels materials del pati: has endreçat?, aquí hi van les pilotes...

2C. MENJADOR

Línies estratègiques sobre **CUINA, MENJADOR:**

43. Millorar l'eficiència dels electrodomèstics de la cuina i menjador i disminuir l'impacte ambiental causat per la utilització de la cuina.
44. Tractar a nivell curricular aspectes de nutrició i elaborar un menú equilibrat.
45. ** Reduir residus a la cuina i menjador.

Objectius

- Vetllar per una alimentació saludable dels infants.

- Evitar la producció innecessària de residus
- Recollir de forma selectiva els residus

Programes d'acció

- Continuar oferint menús casolans, acabats de cuinar, gràcies al tenir cuinera pròpia i a l'esforç econòmic que fan les famílies, AMPA i l'Ajuntament.
- Continuar realitzant les compres prioritzant el consum de productes locals, de qualitat i comprats en el mateix poble.
- Continuar evitant el consum d'envasos petits, de paper d'alumini, de llaunes i tetrabrics, sempre que sigui possible.
- Continuar utilitzant plats de porcellana , gots de vidre o plàstic (pels petits) i coberts d'acer inoxidable, els quals es renten en un rentaplats, en el qual se sol utilitzar sempre a la mateixa càrrega.
- Continuar utilitzant un tovalló de roba individual que es renta cada setmana, en lloc de tovallons d'un sol ús.
- Continuar fent una recollida selectiva dels residus que es generen: envasos, deixalles orgàniques, papers, ...
- Continuar guardant l'oli usat i portar-lo a la deixalleria a través de l'Ajuntament, que s'ha ofert a fer-ho.

2D. VOLTANTS DEL CENTRE, PATI I HORT ESCOLAR

Línies estratègiques sobre VOLTANTS DEL CENTRE, PATIS I HORT ESCOLAR:

46. Millorar l'estètica i acondicionament de l'entorn segons criteris ecològics i d'utilització.
47. Implicar a la comunitat educativa en la millora i manteniment de l'entorn.
48. ****Crear zones ajardinades amb plantes autòctones i amb poc tractament.**
49. **Promoure l'existència d'un hort, granja escolar o bassa al centre.**

Objectius

- Planificar i treballar la millora i el manteniment de l'entorn amb la participació i implicació de tot l'alumnat.
- Promoure l'existència d'un hort escolar en el centre.

Programes d'acció

- Continuar mantenint les tanques naturals que limiten el pati: una renglera de tuies i a la vorera que hi ha a continuació s'hi veu una renglera de pruneres japoneses.
- Continuar mantenint, a davant de les aules, les moreres plantades, al voltant de les quals hi solem plantar herbes remeieres o aromàtiques i , enmig de morera i morera , les jardineres amb flors; majoritàriament s'hi planten plantes i flors autòctones, per a facilitar el coneixement de l'entorn.
- Continuar tenint algunes plantes, que cuiden els mateixos nens/es, a cada aula.
- Continuar regant les plantes del pati amb un rec automàtic de gota a gota i les de les aules amb regadora. I seguir sense utilitzar pesticides i adobs.
- Continuar tenint algun animal a l'escola dels quals en tenen cura els mateixos alumnes (peixos, conill, tortuga...)
- Continuar oferint diversos espais de joc al pati amb propostes lúdiques diverses. El pati està més o menys distribuït en: una pista de bàsquet-futbol, un espai de voleibol, un

espai lliure per córrer amb bicicletes i camions, dos sorrals, alguns jocs pintats a terra (xerranques, cargol, tres en ratlla) i un espai tou amb tobogan i caseta.

- Continuar amb el projecte d'embelliment de Centres que es porta a terme a nivell de tota la ZER, per tal de fer el màxim d'acollidores i agradables les nostres escoles. Aquest consisteix en que una tarda cada tres anys, tot el claustre de ZER es desplaça a la nostra escola i ens ajuda a realitzar tasques d'embelliment del centre: reparació i pintat de materials, organització d'espais, elaboració d'elements decoratius...

- Implicar més l'alumnat en la cura i manteniment de les plantes, per a aprofundir en el seu coneixement i en actituds de respecte pel medi.
- Conèixer, planificar i organitzar la cura de les plantes i arbres de l'escola en un projecte interdisciplinari i d'internivells.
- Treure més sovint les fulles seques i replantar les plantes que s'han desarrelat. Organitzar qui se n'encarrega i fer-ne un calendari.
- Tenir més cura de la jardineria que s'utilitza com a hort.
- Demanar a l'Ajuntament la possibilitat d'habituat un tros de terreny al costat de l'escola bressol nova per a construir-hi un hort més gran en un futur, on els nens podessin participar en la seva organització, manteniment i recollida.
- **Buscar el terreny i planificar la possibilitat de tenir un hort a l'escola i cuidar-lo, com a projecte interdisciplinari i d'internivells.**
- **Construir i tenir cura d'un hort escolar.**
- Valorar la importància i l'utilitat que l'alumnat, o inclús les famílies, participin el projecte d'embelliment d'escoles que portem a terme a nivell de tota la ZER. També caldria analitzar quin tipus d'activitats fem i quins materials utilitzem des d'una perspectiva ambiental...

3. CURRÍCULUM

3A PROGRAMACIÓ I METODOLOGIA

Línies estratègiques sobre **METODOLOGIA**:

50. Introduir de forma explícita en el PEC i el PCC objectius relacionats amb el medi i el comportament *vers* el medi.
51. Reconèixer l'EA com un dels eixos transversals prioritaris en el disseny i execució del les programacions. **
52. Utilitzar recursos del medi proper i de l'entorn social per tractar temes d'EA.

Objectius

- Promoure el coneixement, respecte, anàlisi i crítica del medi on es troba escola, tot aprofundint en les àrees de Descoberta de l'Entorn (infantil) o de Coneixement del Medi (primària).
- Promoure el coneixement del medi per arribar a comprendre i a analitzar el món on vivim.
- Partir dels interessos dels nens/es i necessitats dels nens/es a l'hora de dissenyar les programacions que es portin a terme.
- Tenir com a referent el què els servirà quan siguin grans a l'hora d'escollir i prioritzar les activitats a fer a l'aula.
- Programar unitats de programació que siguin motivadores i que fomentin el desig d'aprendre.

- Garantir un treball de les àrees de forma funcional i interdisciplinari, tal com necessitem utilitzar els sabers en la vida real.
- Deixar el temps que necessita cada nen/a per a aprendre.
- Vetllar pel desenvolupament d'actituds i habilitats de treball i resolució de problemes de forma autònoma en l'alumnat.
- Adaptar la pràctica docent als canvis de la realitat que ens envolta.

Programes d'acció

- Continuar realitzant projectes o centres d'interès i sortides pel poble, en els que l'alumnat aprengui sobre l'entorn proper: conèixer la vegetació i fauna (sortides de descoberta, activitats del camp d'aprenentatge...), els sectors econòmics del poble (entrevistes a empresaris i visites a empreses), paisatges, institucions (entrevista a l'alcalde...)

- Seguir intentant oferir activitats que promoguin el coneixement d'un medi més ampli, del món on vivim: sortides fora de l'entorn proper, colònies, projecte d'Escoles Compromeses, projectes del Camp d'Aprenentatge del Berguedà, anàlisi i comentari de realitats llunyanes a la nostra (documentals, visites d'experts...)

- Programar aquells continguts d'educació ambiental que volen treballar-se a cada cicle.
- Treballar anualment en un projecte d'educació ambiental, relacionat amb l'entorn proper, a nivell de tota l'escola.

3B RECURSOS I MATERIALS DIDÀCTICS

Línies estratègiques sobre RECURSOS I MATERIALS DIDÀCTICS:

53. Promoure el compromís de l'equip docent a treballar per una millora ambiental i a ser coherents amb els objectius transmesos a la resta de la comunitat educativa. (2 mestres)
54. Promoure el treball en equip de tot el professorat per portar a terme activitats d'EA conjuntes o bé establertes a cada cicle i àrea.
55. Implicar de manera directa l'alumnat en el treball de temes ambientals: discussió, investigació, responsabilitats, informació ...
56. Planificar de manera global, coherent i realista, les activitats de coneixement del medi i/o d'EA.
57. Realitzar una recerca de recursos didàctics, varietat d'equipaments (estació meteorològica ..) per tractar aspectes ambientals.
58. Escollir material didàctic de manera sostenible, reutilitzable i adequat a cada un dels cicles i àrees.

Objectius

- Reconèixer l'educació ambiental com un dels eixos transversals prioritaris a l'hora de dissenyar i executar les programacions.
- Incloure en el PEC i les programacions el treball d'actituds respectuoses i favorables al medi.
- Educar sobre el medi, tot coneguent de prop les característiques físiques, biològiques i socials de l'entorn proper.
- Utilitzar el coneixement de l'entorn com a recurs metodològic i educatiu interdisciplinari i significatiu.

Programes d'acció

- Seguir treballant per projectes i centres d'interès a Educació Infantil.
- Seguir realitzant treballs de recerca individuals a tota la Primària. Cada any decideixen almenys un tema (a partir de 2n dos) sobre el que volen treballar i exposar-lo a la resta de companys
- Continuar oferint diverses ocasions en la vida de l'aula perquè l'alumnat tingui oportunitats d'agafar autonomia (decidir què volen fer, pensar sols com s'ha de fer i espavilar-se per resoldre-ho, amb suport i orientació dels mestres): Racons de treball individual a educació infantil, grups de treball cooperatiu a primària (per preparar festes, per fer propostes, per produir textos, per prendre acords...)..
 - Programar la temàtica de l'aigua com a recurs i el seu consum responsable a nivell curricular, per cicles (estudis de consum, descoberta del camí de l'aigua ...).
 - Programar la temàtica de consum i eliminació responsable de residus a nivell curricular, per cicles (estudis de consum, descoberta del camí de l'aigua ...).
 - Ja que a partir d'aquest any tenim contenidors de recollida selectiva a totes les aules, al menjador i al pati, ajudar a reflexionar i a deduir la importància del seu ús als nens/es durant aquesta estona.
 - Sensibilitzar en aspectes de transport i per la reducció de l'impacte ambiental.
 - Analitzar possibles incoherències sobre el que volem que aprenguin els nens i les propostes d'activitats que els fem.
 - Revisar el currículum de cada cicle i tots els projectes en els que participem com a centre des de la filosofia de l'educació ambiental, per tal de treure aquelles coses que s'hi contradiuen, afegir-hi aquells aspectes que hi manquen i tornar a confirmar allò que volem continuar fent.
 - Seqüenciar els continguts que volem treballar per cicles, de manera que no ens trobem que en repetim o descuidem alguns i escollir aquells que han de ser presents sempre a l'aula.

B. PROGRAMES D'ACCIÓ DEL CURS 2009 / 2010

ESCOLA D' OLVAN		Olvan (ZER del Baix Berguedà)
http://www.xtec.cat/ceipolvan		Berguedà
PCA (2009 -2010)		Redactat: novembre del 2009
		Aprovat: novembre del 2009
Membres del Comitè Ambiental		
Professorat	Laura Serrat i Montse Vilella	
Alumnat	Pau Pla, Andrea Rovira i Àngel Sangres	
AMPA	Jordi Buscallà, Sònia Cano i Marta Puigantell	
Educadors del menjador	Quar Molas	

LLISTAT D'ACTUACIONS I TEMPORITZACIÓ

Núm	Actuació (títol)	Situació	Curs	Objectiu/s del PCA	Àmbit/ context
1	Mantenir programes d'acció que ja s'estan realitzant, tenint en compte la diagnosi ambiental realitzada.	Manteniment	2009/10	10,11,39,40,52	-Local -Educatiu
2	Constituir una comissió ambiental.	Nova	2009/10	7,8,55	-Difusió i comunicació
3	Elaborar una diagnosi ambiental. Debatre i consensuar el pla de cohesió ambiental amb tots els sectors de les comunitat educativa.	Nova	2009/2010	7,8,55	-Difusió i comunicació -Curricular
4	Tenir cura entre tots/es de les plantes i espais ajardinats de l'exterior	Manteniment	2009/10	21	-Difusió i comunicació - Curricular
5	Reduir residus	Manteniment	2009/10	10,11,39,40,52	-Educatiu -Curricular
6	Fer recollida selectiva al pati	Nova	2009/10	10,11,39	-Educatiu -Curricular
7	Elaborar d'una agenda escolar sobre el medi ambient	Nova	2009/10	3,5,8,40,52	-Educatiu -Curricular -Difusió

INFORMACIÓ SOBRE LES ACTUACIONS

1	Títol: Continuació de programes d'acció ambientals iniciats	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció Continuar realitzant accions que ja s'han anat fent els últims anys: recollida selectiva, assemblees d'escola, ajardinament dels exteriors, inactivació de l'ús de carmanyoles, estalvi de paper i aigua..., tanmateix, revisant la coherència de la seva aplicació i valorant la millor manera de seguir-les realitzant, així com implicant l'alumnat en les noves decisions.		
Temàtica: Aigua, Residus, Medi natural		Destinatari: Alumnat
Valoració En general l'alumnat sempre ha anat participant força activament en les iniciatives d'educació ambiental que s'han anat aplicant al centre. Així mateix, havent tornat a replantejar les accions engegades en les assemblees d'aula i havent implicat l'alumnat en la presa de decisions sobre les accions que es volien continuar fent o introduir de nou, sembla que la participació encara ha estat més activa i, per tant, ha augmentat el nivell d'assoliment d'objectius que es pretenien amb cada acció. D'altra banda, encara no tots els infants fan recollida selectiva, molts utilitzen envasos innecessaris, no sempre van alerta a utilitzar només l'aigua i el paper necessari... i hem detectat que alguns no saben el perquè d'aquestes accions. Per això cal seguir pensant noves maneres de garantir un bon nivell de participació voluntària i motivada, així com, replantejar com i quan les introduïm curricularment.		

2	Títol: Creació d'una comissió ambiental	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció Havent donat a conèixer a les famílies el Projecte d'escola verda a la reunió d'inici de curs, es demanà que cada família fes les seves aportacions a la diagnosi i propostes pel pla de cohesió, per escrit. Així mateix, es demanà particularment quins pares o mares voluntaris podien formar part de la comissió ambiental. Se seguí el mateix procediment amb l'alumnat i van fer les seves aportacions a nivell oral, a cada aula, les quals van ser sintetitzades i ordenades per a exposar-les després a l'assemblea d'escola. Així mateix, varen demanar 3 alumnes voluntaris de 5è i 6è, per a formar part també de la comissió ambiental I el mateix procediment es feu també en el sector mestres i en el sector d'educadors del menjador. A finals de març la comissió va començar a discutir els objectius i propostes d'accions pel nostre Pla de Cohesió Ambiental.		
Temàtica: Participació		Destinatari: Comunitat educativa.
Valoració Va ser un procés lent i una mica llarg, tanmateix tots els membres de la comissió s'han mostrat molt participatius i col·laboradors i manifesten interès per tirar endavant el pla. D'altra banda, es valora negativament que aquest curs no s'hagin pogut realitzar accions més noves i visibles, per tal que l'alumnat de 6è que marxa hagués pogut veure resultats més atractius de la seva feina, que ha estat molta en la difusió del projecte i en el recull de propostes en el sector de l'alumnat durant l'elaboració del PCA.		

3	Títol: Elaboració de la diagnosi ambiental i el PCA	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció		
<p>Partint en primer lloc d'uns qüestionaris proporcionats per l'assessorament del Programa que va omplir el claustre de l'escola el curs passat i, partint per altra banda, de les opinions recollides a les aules, a les famílies i al personal de menjador durant el primer trimestre d'aquest curs, es va elaborar una diagnosi ambiental de l'escola on s'hi reflecteix: les accions d'educació ambiental que ja es positivament al centre, així com les que s'haurien de millorar o introduir de nou.</p> <p>Un cop feta la diagnosi i exposada als diferents sectors de la comunitat educativa, cada sector va fer propostes dels objectius i accions que havien de formar part del Pla de Cohesió ambiental de la nostra escola.</p> <p>En el mes de juny s'ha redactat el PCA final, que ha estat aprovat pel claustre, la comissió ambiental i el consell escolar. Així mateix s'han aprovat alguns programes d'acció pels cursos 2010-2013 coherents amb aquest pla.</p>		
Temàtica: Participació		Destinatari: Alumnat
Valoració		
<p>Dels documents resultants es valora positivament que parteixen d'un anàlisi acurat de la realitat del centre i, per altra banda, contenen propostes assumibles i de millora del que ja s'està fent, en primer lloc. Així mateix contenen propostes que parteixen del consens i acord de tots els sectors de la comunitat educativa.</p> <p>No obstant, haver d'acabar la diagnosi aquest mateix curs al mateix temps que fer el PCA ha estat un pel difícil i feixuc i ha impedit poder començar a desenvolupar altres accions més atractives i visibles per l'alumnat.</p>		
4	Títol: Tenir cura dels espais ajardinats de l'escola.	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció		
<p>Organització de la cura de les plantes i espais ajardinats que tenim a tota l'escola de manera que hi participi tot l'alumnat, en grups cooperatius, en lloc de seguir-ho fent només els més grans: treure males herbes i fulles seques, netejar i remoure la terra, plantar noves flors a la primavera.</p>		
Temàtica: Medi natural		Destinatari: Alumnat
Valoració		
<p>Fins aquest any solien fer-ho només els més grans de l'escola, segons les indicacions de la mestra. A partir d'aquest any, s'ha fet un treball de reflexió a les aules sobre les bones maneres de cuidar les plantes i tots els cursos s'han implicat en la plantació i la cura dels espais ajardinats del pati.</p> <p>L'alumnat s'ha mostrat molt content de fer-ho i els grups cooperatius que han treballat conjuntament han participat de forma activa i respectuosa. Així mateix, sembla que a l'implicar-se en aquest treball els fa ser respectuosos amb les plantes.</p> <p>De cara a altres anys, caldria millorar el coneixement de les plantes que tenim a l'escola i ampliar el repertori de plantes autòctones, de cara a afavorir més la descoberta de l'entorn proper. D'altra banda, sembla oportú treballar alguns continguts curriculars a partir d'aquestes plantes, ja que els aprendrien de forma molt més significativa.</p>		
5	Títol: Reducció de residus	Curs d'inici: 2009-2010

Descripció Reflexió i elaboració de propostes conjuntes per a seguir avançant en la reducció de residus, a través de les assemblees d'aula i d'escola. Aplicació de mesures facilitadores per a la reducció de residus: caixes de fulls per a la reutilització, realització de llistes (menjador) en papers usats, material didàctic fotocopiats a doble cara, correccions a l'ordinador abans d'imprimir, inactivació de l'ús de carmanyola... Realització de tallers sobre reciclatge ofertats pel Consell Comarcal	
Temàtica: Residus	Destinatari: Comunitat educativa.
Valoració Enguany ha millorat la reducció d'ús de paper, ja que hem reutilitzat molt més els fulls només bruts per una banda. Així mateix, hem imprès molt més a doble cara alhora de preparar fitxes per l'alumnat. Tanmateix, encara imprimim massa en full blanc treballs que no són del tot definitius. També seria interessant reflexionar amb l'alumnat sobre la quantitat de residus generem a l'aula, a casa... D'altra banda, encara hi ha un % de l'alumnat que no utilitza carmanyola per a portar l'esmorzar.	

6	Títol: Recollida sel-lectiva al pati	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció Recordatori i reflexions sobre la importància de recollir els residus de forma sel-lectiva en les aules i a través d'uns tallers ofertats pel Consell Comarcal. Aprovació en les assemblees de classe i d'escola de la voluntat de seguir recollint les deixalles de forma sel-lectiva i detecció de la necessitat de posar contenidors especials al pati. Introducció de contenidors de recollida sel-lectiva al pati, cedits per l'ajuntament: paper i cartró, envasos i matèria orgànica, després de la realització d'uns tallers sobre recollida sel-lectiva del Consell Comarcal i de valorar molt positivament els avantatges de realitzar-la en l'assemblea de l'escola.		
Temàtica: Residus		Destinatari: Alumnat
Valoració Sembla que recollim la majoria de residus sel-lectivament. No obstant, es té la sensació que moltes vegades l'alumnat, a l'aula, fa la classificació en cada contenidor més per inèrcia que per saber el perquè de la seva acció. Així mateix, s'ha observat que en contenidors diferents, com per exemple al menjador que són nous d'enguany, els infants pregunten molt encara per quins residus és cadascun. També s'ha observat que alguns nens/es encara no utilitzen diferenciadament l'un de l'altre alhora de llençar els residus de l'hora del pati i, que hi ha molts embolcalls que no saben segur a quin contenidor han d'anar. Així doncs, es creu necessari continuar realitzant aquest programa d'acció durant els cursos següents i assegurar-ne un assoliment complert i coherent.		

7	Títol: Elaboració d'una agenda escolar sobre el medi ambient	Curs d'inici: 2009-2010
Descripció		

Elaboració d'una agenda escolar pel curs 2010-2011, per part del grup de treball d'escoles verdes de la ZER i l' amb ajut econòmic de la diputació de Barcelona, relacionada amb temes sobre el coneixement i la cura del medi ambient, per a la majoria d'escoles del Baix Berguedà. Utilització dels continguts de l'agenda com a motivació i punt de partida per a treballar al l'aula temes de medi ambient globals i concretats a la nostra comarca.

Temàtica: Residus

Destinatari: Alumnat, Famílies, Mestres

Valoració

Malgrat està costant molt acabar tota la feina, sembla que l'agenda s'acabarà de configurar aquest juliol i que podrà ésser utilitzada pel curs vinent, com a agenda escolar i com a material d'educació pel respecte al medi ambient.

Es valora positivament l'aprofundiment que ha hagut de fer el professorat en els temes que hi surten, així com les possibilitats didàctiques que oferirà pel curs vinent.

**C. PROGRAMES D'ACCIÓ PELS CURSOS:
2010 / 2011, 2011 / 2012, 2012 / 2013**

ESCOLA D' OLVAN		Olvan (ZER del Baix Berguedà)
http://zerberguedacentre.blogspot.com/		Berguedà
PCA del 2010 al-2013		Redactat: juny de 2009
		Aprovat: 30 de juny de 2009
Membres del Comitè Ambiental		
Professorat	Laura Serrat i Montse Vilella	
Alumnat	Pau Pla, Andrea Rovira , Àngel Sangres	
AMPA	Jordi Buscallà, Sònia Cano, Marta Puigantell	
Educadors	Quar Molas	

LLISTAT D'ACTUACIONS I TEMPORITZACIÓ

Núm	Actuació (títol)	Situació	Curs	Objectiu/ s del PCA	Àmbit/ context	Agenda 21 local
1	Conscienciació i compromís amb la Reducció de residus	Manteniment	2010-2011 2011-2012 2012-2013		Educatiu Curricular Difusió	
2	Conscienciació i compromís amb l' Estalvi d'aigua	Manteniment	2010-2011 2011-2012		Educatiu Curricular Difusió	
3	Conscienciació i compromís amb la Recollida selectiva	Manteniment	2010-2011 2011-2012 2012-2013		Educatiu Curricular Local	

4	Programació curricular ambiental educació	Nova	2010-2011 2011-2012 2012-2013		Curricular Difusió	
5	Projecte interdisciplinari d'escola de	Nova	2010-2011		Educatiu Curricular	

	coneixement i cura de plantes autòctones					
6	Participació en el projecte rius del camp d'aprenentatge	Nova	2011-2012		Educatiu Curricular	
7	Analitzar les possibilitats i planificar la creació d'un hort escolar	Nova	2011-2012		Educatiu Curricular	
8	Creació d'un hort escolar, amb ajut de l'AMPA	Nova	2012-2013		Educatiu Curricular	